

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
เรื่อง การนำตัวผู้ต้องสงสัยเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู การบำบัดฟื้นฟู
และการประเมินเป็นผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู
พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑ วรคสาม แห่งประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิด ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

การนำผู้ต้องสงสัยเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู

ข้อ ๑ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดพบผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดฐานเสพยาเสพติด หรือเสพและมียาเสพติดไว้ในครอบครอง โดยมีผลการตรวจปัสสาวะเบื้องต้นพบว่ามีสารเสพติด และยินยอมเข้าบำบัดฟื้นฟู ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดฐานอื่นซึ่งมีความผิดที่มีโทษจำคุกหรืออยู่ในระหว่างรับโทษจำคุกตามคำพิพากษา และไม่มีพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่นหรือสังคม หากผู้นั้นยินยอมเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู ให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดนำตัวผู้ต้องสงสัยพร้อมผลการตรวจปัสสาวะเบื้องต้นและเอกสารยินยอมเข้าบำบัดฟื้นฟูไปยังศูนย์เพื่อการคัดกรองผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู

การบันทึกผลการตรวจปัสสาวะ ให้ทำตามแบบ บ.๑๐๘-๒๕๕๗-๑ และการยินยอมเข้าบำบัดฟื้นฟู ให้ทำตามแบบ บ.๑๐๘-๒๕๕๗-๒ ท้ายประกาศนี้

ในกรณีที่ข้อเท็จจริงปรากฏภายหลังว่าผู้ต้องสงสัยเป็นผู้ต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดฐานอื่นซึ่งมีความผิดที่มีโทษจำคุกหรืออยู่ในระหว่างรับโทษจำคุกตามคำพิพากษา ตามวรรคหนึ่ง นั้น หรือเคยเป็นผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูตามประกาศฉบับนี้เกินกว่าห้าครั้งขึ้นไป ให้ส่งตัวผู้นั้นไปดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือดำเนินการนำเข้าบังคับบำบัดตามกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแล้วแต่กรณี โดยข้อมูลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูตามประกาศฉบับนี้ ถือเป็นข้อมูลยืนยันว่าเป็นผู้เสพติดที่ผ่านการบำบัดฟื้นฟูมาแล้ว สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการฟื้นฟูในการบังคับบำบัดได้

จำนวนครั้งที่กำหนดให้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูตามประกาศนี้ ให้รวมถึงการที่ผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบ หรือข้อกำหนดของสถานบำบัดฟื้นฟู

กรณีผู้ต้องสงสัยตามวรรคหนึ่งไม่ยินยอมเข้าบำบัดฟื้นฟูตามประกาศนี้ ให้ดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๒ ในกรณีผู้ต้องสงสัยตามข้อ ๑ มีสิ่งของต้องสงสัยว่าเป็นยาเสพติด ให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดทำการตรวจสอบชนิด จำนวน ปริมาณและน้ำหนัก และบรรจุสิ่งของต้องสงสัยว่าเป็นยาเสพติดนั้นลงในภาชนะที่เรียบร้อย แข็งแรง ปลอดภัยเท่าที่จะกระทำได้ แล้วลงลายมือชื่อผู้ต้องสงสัยและเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดในแบบฉลากที่ปิดภาชนะนั้นไว้ ให้จัดทำบันทึกการส่งมอบและรับมอบสิ่งของต้องสงสัยว่าเป็นยาเสพติด โดยลงลายมือชื่อผู้ต้องสงสัยเป็นผู้ส่งมอบและเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นผู้รับมอบ และเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดรับส่งสิ่งของต้องสงสัยว่าเป็นยาเสพติดทั้งหมดในสภาพที่ได้กระทำไว้ดังกล่าวไปตรวจพิสูจน์ที่สถานตรวจพิสูจน์ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกำหนดโดยเร็ว และให้นำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจับยึดและตรวจพิสูจน์ยาเสพติดมาใช้บังคับโดยอนุโลม

การบันทึกการส่งมอบและรับมอบยาเสพติดให้ทำตามแบบ บ.๑๐๘-๒๕๕๗-๓ ท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ ให้ศูนย์เพื่อการคัดกรองรับตัวผู้ยินยอมเข้ารับการรักษาบำบัดฟื้นฟูที่ถูกส่งมาตามข้อ ๑ และดำเนินการคัดกรองโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร เพื่อประเมินความรุนแรงของการเสพติด ภาวะความเสี่ยงทางสุขภาพกาย สุขภาพจิต และกำหนดแผนการบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสม ตามมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด พร้อมทั้งส่งต่อไปยังสถานพยาบาลหรือค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามหมวด ๒

การคัดกรองตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการตรวจสอบประวัติการเข้าบำบัดฟื้นฟูตามประกาศฉบับนี้ ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการยินยอมเข้ารับการรักษาบำบัดฟื้นฟู การสัมภาษณ์ ชักถามประวัติผู้จะเข้าบำบัดฟื้นฟู

เจ้าหน้าที่คัดกรองแจ้งผลการคัดกรอง รูปแบบและระยะเวลาการบำบัดฟื้นฟู ตลอดจนการติดตามดูแลต่อเนื่องหลังสิ้นสุดการบำบัดฟื้นฟูให้ผู้ยินยอมเข้าบำบัดฟื้นฟูและญาติได้รับทราบพร้อมคำแนะนำวิธีการปฏิบัติ และจัดทำเอกสารผลการคัดกรองและส่งเข้าบำบัดฟื้นฟู ให้ผู้ยินยอมเข้าบำบัดฟื้นฟูลงนามรับทราบ

การคัดกรองจะดำเนินการในสถานที่ตั้งศูนย์เพื่อการคัดกรองหรือดำเนินการนอกสถานที่ก็ได้ การบันทึกการคัดกรองและส่งต่อผู้ยินยอมเข้าบำบัดฟื้นฟูให้ทำตามแบบ บ.๑๐๘-๒๕๕๗-๔ ท้ายประกาศนี้

ข้อ ๔ การส่งต่อให้เข้ารับการรักษาบำบัดฟื้นฟูในรูปแบบสถานพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขหรือสังกัดกรุงเทพมหานครให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

การส่งต่อให้เข้ารับการรักษาบำบัดฟื้นฟูรูปแบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ผู้ยินยอมเข้าบำบัดฟื้นฟูรายงานตัวที่ค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามวันเวลาสถานที่ที่กำหนด

ข้อ ๕ ศูนย์เพื่อการคัดกรองต้องจัดเก็บรวบรวมข้อมูลทะเบียนประวัติผู้บำบัดฟื้นฟู แผนและผลการบำบัดฟื้นฟู เอกสารรับรองเป็นผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ผลการติดตาม ดูแล ช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู และข้อมูลสถิติต่างๆ เกี่ยวกับผู้เข้าบำบัดฟื้นฟูอย่างเป็นระบบและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่องเพื่อประโยชน์สำหรับการคัดกรองต่อไป

หมวด ๒

การบำบัดฟื้นฟู และการประเมินเป็นผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู

ข้อ ๖ การบำบัดฟื้นฟูในรูปแบบสถานพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข หรือสังกัด กรุงเทพมหานครให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

ข้อ ๗ การบำบัดฟื้นฟูรูปแบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ประกาศสถานที่เพื่อจัดการบำบัดฟื้นฟูรูปแบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยให้แต่งตั้งผู้อำนวยการค่ายทำหน้าที่เป็นหัวหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการภาพรวมของการจัดค่าย แต่งตั้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและอื่นๆ ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรเป็นฝ่ายวิชาการ และแต่งตั้งบุคคลเพื่อทำหน้าที่เป็นวิทยากรค่าย มีครูฝึกเพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการและดูแลความเรียบร้อยภายในค่าย การฝึกด้านร่างกาย การฝึกด้านระเบียบวินัย และแต่งตั้งบุคคลเป็นเจ้าหน้าที่ค่ายเพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการทั่วไปและจัดทำข้อมูล

ข้อ ๘ การบำบัดฟื้นฟูรูปแบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ให้เป็นไปตามหลักสูตรมาตรฐาน ก่อนจบหลักสูตรค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีการสำรวจผู้บำบัดฟื้นฟูที่ประสงค์ขอรับความช่วยเหลือ

การปรับปรุงเพิ่มหรือลดหลักสูตรการบำบัดฟื้นฟูรูปแบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ต้องได้รับความเห็นชอบจากฝ่ายวิชาการและผู้อำนวยการค่าย

กรณีพบภายหลังว่าผู้เข้าบำบัดฟื้นฟูรูปแบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีอาการเจ็บป่วยทางกายหรือทางจิตหรือมีพฤติกรรมในลักษณะเป็นผู้เสพติดที่รุนแรงเกินกว่าจะบำบัดฟื้นฟูในรูปแบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ ให้รับส่งต่อไปยังสถานพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขหรือกรุงเทพมหานคร โดยเร็ว

ให้เจ้าหน้าที่ค่ายมีหน้าที่จัดทำทะเบียนประวัติ ผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูรูปแบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ข้อ ๙ การประเมินเพื่อรับรองเป็นผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู กระทำเมื่อเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูจนครบตามระเบียบ หรือข้อบังคับของสถานพยาบาลและของค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแล้ว

การบำบัดฟื้นฟูในสถานพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุขหรือของกรุงเทพมหานคร ให้ประเมินตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด และผู้ได้รับมอบหมายจากสถานพยาบาลนั้นออกเอกสารรับรองเป็นผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู

การบำบัดฟื้นฟูรูปแบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ให้ฝ่ายวิชาการทำการประเมินตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดและให้ผู้อำนวยการค่ายจัดทำเอกสารรับรองเป็นผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู

ทะเบียนผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูรูปแบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ให้ทำตามแบบ บ.๑๐๘-๒๕๕๗-๕ การสำรวจผู้ประสงค์ขอรับความช่วยเหลือให้ทำตามแบบ บ.๑๐๘-๒๕๕๗-๖ หนังสือรับรองเป็นผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ให้ทำตามแบบ บ.๑๐๘-๒๕๕๗-๗ ท้ายประกาศนี้

ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูทั้งจากสถานพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุขหรือกรุงเทพมหานคร และรูปแบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต้องรายงานตัวยืนยันเป็นผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู พร้อมเอกสารรับรองเป็นผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู แบบสำรวจผู้ประสงค์ขอรับความช่วยเหลือ ที่ศูนย์เพื่อประสานการดูแล ช่วยเหลือ และ สนับสนุนผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูที่กำหนด

ข้อ ๑๐ ให้เจ้าหน้าที่ค่ายรวบรวมทะเบียนประวัติผู้บำบัดฟื้นฟู เอกสารรับรองเป็นผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู และแบบสำรวจผู้ประสงค์ขอรับความช่วยเหลือ ส่งต่อข้อมูลให้ศูนย์เพื่อการคัดกรองเพื่อเก็บ รวบรวมและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

หมวด ๓

การติดตาม ดูแล ช่วยเหลือและสนับสนุนผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู

ข้อ ๑๑ ให้จัดตั้งศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูอำเภอหรือเขต โดยมี บทบาทภารกิจ ดังนี้

(๑) บทบาทภารกิจด้านการติดตามดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู

(๑.๑) เป็นสถานที่รับรายงานตัวของผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู

(๑.๒) พัฒนาศักยภาพผู้ติดตาม ดูแล และช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูเพื่อให้เข้าใจ ภารกิจการติดตามที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูเพื่อป้องกันการเสพติดซ้ำ ตลอดจนให้ความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแนะนำเบื้องต้น

(๑.๓) จำแนกรายชื่อตามที่อยู่และมอบหมายภารกิจให้ผู้ติดตาม ดูแล และช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครคุมประพฤติ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หรืออาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร ดำเนินการติดตามผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูพร้อมบันทึกผลการติดตามผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู

การบันทึกผลการติดตามผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ให้ดำเนินการตามแบบ บ.๑๐๘-๒๕๕๗-๘ ท้ายประกาศนี้

(๑.๔) รวบรวมและรายงานผลการติดตาม ดูแล และสนับสนุนช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู

(๒) บทบาทภารกิจด้านการช่วยเหลือ สนับสนุน ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู

(๒.๑) จำแนกประเภทและจำนวนผู้ประสงค์ขอรับความช่วยเหลือ

(๒.๒) ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมถึงศักยภาพ ความเป็นไปได้ ความพร้อมของผู้ขอรับความช่วยเหลือและสรุปเป็นผลการพิจารณาผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสมได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ เพื่อส่งต่อให้ศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครต่อไป

(๒.๓) ดำเนินการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นในกรณีที่สามารถดำเนินการได้ โดยประสานงานกับหน่วยงาน ด้านการศึกษา แรงงาน พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรเอกชน สถาบันการเงินในพื้นที่หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และจัดทำรายงานผลการให้ความช่วยเหลือ

ศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูอำเภอหรือเขต ต้องรวบรวมข้อมูลทะเบียนประวัติ ผลการติดตาม ผู้ที่ประสงค์ขอรับความช่วยเหลือและผลการสนับสนุนช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูอย่างเป็นระบบและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน และแจ้งผลการติดตาม ดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูไปยังศูนย์เพื่อการคัดกรอง และศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูจังหวัดด้วย

ข้อ ๑๒ การติดตามโดยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครคุมประพฤติ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านหรืออาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ก่อนที่จะดำเนินการติดตามควรมีการตรวจสอบข้อมูลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูที่ได้รับมอบหมายให้ติดตาม และควรสร้างความเข้าใจกับครอบครัว ญาติ และชุมชนถึงเจตนาในการติดตามเพื่อให้ความช่วยเหลือ

วิธีการติดตามอาจดำเนินการโดยการเยี่ยมบ้าน การนัดพูดคุยเป็นกลุ่มพร้อมครอบครัวหรือญาติ หรือวิธีการอื่นๆ ที่เหมาะสมตามที่ได้ตกลงร่วมกัน การติดตามให้ดำเนินการตามระยะเวลาและมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

ข้อ ๑๓ ให้จัดตั้งศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูจังหวัด รับผิดชอบในการกำกับติดตามการดำเนินงานตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีบทบาทภารกิจ ดังนี้

(๑) ดำเนินการรณรงค์สร้างความเข้าใจ และเสริมสร้างเจตคติการให้โอกาสผู้เสพติดเพื่อคืนสู่ครอบครัว ชุมชน สังคมได้อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ

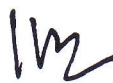
(๒) ดำเนินการสนับสนุนช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู โดยพิจารณาจากข้อมูล ผลการพิจารณาผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสมได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษา ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดหรือเขตสำนักงานแรงงานจังหวัด สำนักงานจัดหางานจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความช่วยเหลือด้านการฝึกทักษะอาชีพและจัดหางาน สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด รับผิดชอบด้านการสนับสนุนทุนสงเคราะห์ การพัฒนาครอบครัวและคุณภาพชีวิต และอาจประสานความร่วมมือกับหอการค้าจังหวัดเพื่อเป็นช่องทางการจัดหาแหล่งงาน และสรุปรายงานผลการให้ความช่วยเหลือ

(๓) รวบรวมข้อมูลทะเบียนประวัติผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูและผลการติดตาม ผู้ที่ประสงค์ขอรับความช่วยเหลือและผลการสนับสนุนช่วยเหลือเกี่ยวกับผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูอย่างเป็นระบบและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

ข้อ ๑๔ ข้อมูลประวัติและอื่นๆ ที่เกี่ยวกับผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูจะเปิดเผยได้เฉพาะต่อผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายที่จะเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๗

(นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต)

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด